

Pilėnų mozaika

2024 m. gegužė

Redakcinė kolegija:

Redaktorius Meda Kiudytė

Korespondentai mokyklos Jaunųjų žurnalistų būrelio nariai

Kalbos redaktorė Danutė Balčiūnienė

MOTINOS DIENA

Motinstė – tai menas išmokyti gyvenimo meno.

Motinos diena nuo 1928 metų Lietuvoje švenčiama pirmąjį gegužės sekmadienį. Kaip oficiali šventė, Motinos diena

paskelbta JAV metodistų bažnyčios narės iš Vakarų Virdžinijos Anos Džervis (*Anna Jarvis*). Šią šventę ji pradėjo minėti kaip savo mirusios motinos atminimo dieną, o vėliau kreipėsi į JAV valdžią, kad būtų paskelbta kasmetinė šventė, skirta visų motinų atminimui. 1910 m. Motinos diena tapo oficiali šventė Vakarų Virdžinijoje, o 1914 metų antras gegužės sekmadienis paskelbtas Motinos diena visose Jungtinėse Valstijose. Kitose šalyse Motinos dienos data įvairuoja – vienur ji susieta su Šv. Marijos šventėmis, kitur – su tos šalies istorinėmis datomis.

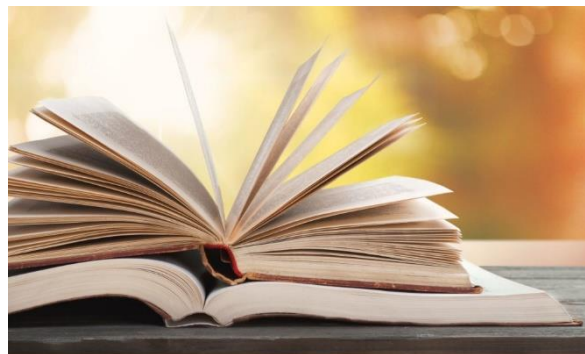
Tad sveikiname visas mamytės su Mamos diena. Ačiū, mama, už visas gyvenimo pamokas!

Gustas Žurauskas

SPAUDOS ATGAVIMO, KALBOS IR KNYGOS DIENA

1904 metų gegužės 7 dieną buvo panaikintas carinės Rusijos valdžios įvestas ir 40 metų gyvavęs lietuviškos spaudos draudimas. Dabar ši diena Lietuvoje kasmet minima kaip Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena.

Visi žinome, kad po 1863 metais įvykusio ir numalšinto sukilimo carinė valdžia Lietuvoje

ėmėsi represijų bei naujų taktikų siekdama palaužti lietuvių daigus. Šalia aktyvaus rusinimo per mokyklas, parapijinių mokyklų uždarymo, bažnytinio bei religinio gyvenimo suvaržymo, nuoseklaus rusų tautybės žmonių vežimo į Lietuvą prasidėjo ir lietuviškų knygų lotyniškais raidėmis spausdinimo bei platinimo draudimas.

Paradoksalu, tačiau būtent šis laikotarpis vertinamas kaip tautiško lietuvių atgimimo pradžia. Būtent spaudos draudimo sąlygomis buvo išleisti ir pirmieji lietuviški laikraščiai „Aušra“ (1883–1886) ir „Varpas“ (1889–1905). Tai paskatino ir analogo pasaulio istorijoje neturinčio knygnešių fenomeno atsiradimą.

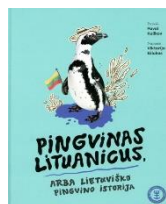
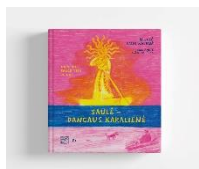
Skaičiuojama, kad nuo spaudos draudimo pradžios iki 1903 metų lietuviškais rašmenimis

Mažonoje Lietuvoje, neskaitant laikraščių, buvo išspausdintos 1856 knygos.

Evelina Žaldokaitė

METŲ KNYGOS RINKIMAI

Nuo 2005 metų Lietuvoje kasmet vyksta Metų knygos rinkimai, jie jau tapo svarbiu tradiciniu Lietuvos kultūros įvykiu. Ši akcija buvo įtraukta į 2006 m. vyriausybės patvirtintą Skaitymo skatinimo

programą. Akcijos tikslas – skatinti Lietuvos gyventojus domėtis šiuolaikine lietuvių literatūra, kelti mūsų visuomenėje skaitymo prestižą. Akcijos idėja – pristatyti geriausias praeitais metais išleistus lietuvių literatūros kūrinius vaikų, paauglių, suaugusiųjų ir poezijos knygų kategorijose. 2018 m. įtraukta penkta kategorija – publicistikos ir dokumentikos.

Šiais metais į metų knygą vaikų kategorijoje kandidatuoja:

Pavel Kulikov knyga „Pingvinas Lituanicus, arba Lietuviško pingvino istorija“

Nijolė Laurinkienė

„Saulė dangaus karalienė“

Marius Marcinkevičius „Mergaitė su šautuvu. Istorija apie mergaitę partizanę“

Marius Marcinkevičius „Prieš srovę. Sabiha – žuvų draugė“

Ina Ogenskienė „Koncertas turėklui“

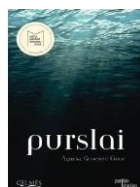
Į Metų knygą paauglių kategorijoje kandidatuoja:

Viktorija Butautis „Kanarų paslaptis?“

Dalia Dilytė „Senovės Graikijos išminčiai“

Juozas Gaižauskas „Antarktidos indėnai“

Agnesa Kenešytė-Gricė „Purslai“

Zigmas Vitkus „Akimirka apsispręsti“

Mieli

skaitytojai, jei suskubsite, balsuokite Metų knygos rinkimuose. Galite žvilgtelti ir į kitas kategorijas 😊

Miglė Miniotaitė

SKAITYMO MARATONAS

„Gera knyga – viena didžiausių gyvenimo brangenybių“ (S. Smailsas).

Neretai prisiperkame knygų, kurios iškart nugula į lentynas arba kaupiasi krūvelėje šalia lovos. Tam, kad knygos negulėtų ir nedulkėtų, o būtų išties perskaitytos, LRT pakvietė jungtis į skaitymo maratoną. Nuo vasario 22 d. iki liepos 31 d. svetainėje <https://skaitymomaratonas.lrt.lt/> siūloma registruoti perskaitytų knygų puslapių skaičių. Visa Lietuva bando surinkti dešimt milijonų perskaitytų puslapių; Lietuvių kalbos pamokų metu septintų klasių mokiniai dalyvavo šiame maratone ir pridėjo savo paskutinės perskaitytos knygos puslapių skaičių.

Jei norite dalyvauti ir jūs, eikite į svetainę <https://skaitymomaratonas.lrt.lt/> ir įveskite savo knygos pavadinimą, autorių ir puslapių skaičių.

Marius Liaudenskas

ERASMUS PROJEKTAS

Interviu su anglų kalbos mokytoja, viena iš „Erazmus“ projektų koordinatorių,

Deimante Reivytienė

Kaip mūsų mokykloje atsirado „ERASMUS“ projektas?

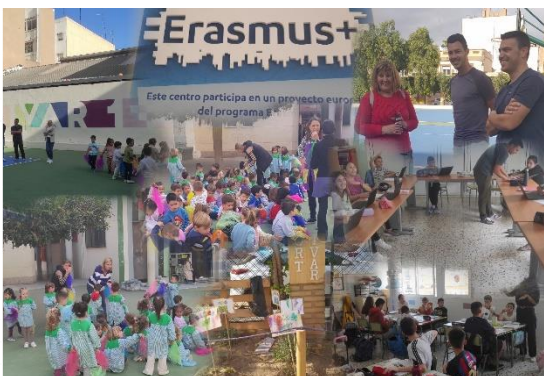
Mūsų mokyklos direktorė vykdė „Erasmus+“ projektus dirbdama „Saulės“ gimnazijoje. Kai pradėjo vadovauti mūsų mokyklai, netrukus pasiūlė ir mums parašyti projektą ir pabandyti gauti Erasmus+ akreditaciją. Todėl už galimybę prisiliesti prie šio projekto turėtume būti dėkingi mokyklos direktorei.

Kokia šio projekto nauda?

„Erasmus+“ projektai suteikia galimybę mokiniams ir mokytojams ugdyti savo asmenines ir dalykines kompetencijas tarptautinėje aplinkoje, užmegzti ilgalaikį bendradarbiavimą su kitų šalių mokyklomis, taip semiantis patirties ir tobulinant savo mokyklą. Žinoma, nereikia pamiršti galimybės ir lavinti savo kalbinius įgūdžius.

Kokie renginiai jau vyko?

Rudenį direktorė kartu su trimis mokytojomis vyko į kursus Valensijoje (Ispanijoje), kur

mokėsi apie STEAM projektų planavimą, organizavimą ir įgyvendinimą bei verslumo skatinimą. Taip pat jos lankėsi keliose Ispanijos mokyklose, kuriose sėmėsi darbinės patirties. Grįžusios į Kauną jos dalinosi gerąja patirtimi, projektų organizavimo metodais su kitais mokytojais. Balandžio mėnesį viena mokytojų komanda vyko į kursus Stambule (Turkijoje), kur mokėsi inovatyvių mokymo metodų bei

dirbtinio intelekto panaudojimo galimybių pamokose. Kita mokytojų komanda vyko į darbo stebėsenos vizitą vienoje Ispanijos mokykloje, su kuria bendradarbiaujame. Mokytojai sėmėsi patirties apie darbo organizavimą, įvairius mokymo(-si) metodus. Gegužės mėnesį abi komandos ruošiasi pristatyti kolegoms tai, ką išmoko.

Kas dalyvavo „Eramus+“ veiklose?

Kol kas „Eramus+“ projekto

mobilumuose dalyvavo mūsų mokyklos mokytojai ir pagalbos vaikui specialistai. Kitais mokslo metais vaikai taip pat turės galimybę patirti šio projekto teikiamas naudas.

Ar viskas praėjo sklandžiai? Labai džiaugiamės, kad viskas vyksta pagal planą ir projekto veikos vyksta sklandžiai, bei tikimės, kad taip bus ir toliau.

Kokie renginiai mūsų mokyklos laukia ateityje?

Kitais mokslo metais numatyti trys mobilumai, t.y., trys išvykstamosios veiklos. Dar viena

mokytojų komanda vyks sėmėsi patirties į kitą šalį. Taip pat dvi komandos mūsų mokyklos mokinių keliaus į užsienio mokyklas, kur pažins kitas kultūras, stebės ir dalyvaus kitų šalių

mokymosi procese, ugdys savo kalbinius įgūdžius ir megs tarptautines draugystes. Be išvažiavimų, turėsime ir pas mus atvykstančių mokinių iš kitų šalių, juos priimsime, organizuosime veiklas. Manau, kad mokiniams tai yra neįkainojama patirtis.

Interviu užrašė Meda Kiudytė

MOKYKLOS IR MOKINIŲ PAŽANGA

Kadangi mokslo metai eina į pabaigą, jaunųjų žurnalistų būrelis

nusprendė padaryti apklausą apie šiuos metus. Paklausėme 2-8 klasių mokinių ir keletą mokytojų apie mokinių pažangą ir mokyklos naujoves.

Pradinių klasių mokiniai skirtingai jaučia pažangą. Vieni pažangos nejaučia, kiti jaučia, o dar kiti ją pastebi labai didelę. Šie mokinukai gerai mokosi matematikos, lietuvių kalbos, dailės. Kai kurie jaučia geresnius muzikos rezultatus, o kiti blogesnius - pasaulio pažinimo. Pradinukai daug pokyčių ir naujovių mokykloje nepastebėjo, tačiau vienas kitas pastebi naujus televizorius mokyklos patalpose, žaidimų pagausėjimą.

Penktokai šiais metais tikrai jaučia pažangą. Vieniems sekasi gamta, kitiems visos pamokos. Tokius žodžius džiugu girdėti. Iš mokyklos naujovių, penktokai daugiausia pastebi žaidimų gausą, tačiau ne visi jų mano, kad tai reikalinga.

Na, o **šeštokai** šiemet nejaučia pažangos, mano, kad mokosi panašiai kaip ir praeitais metais. Sekasi šiems mokiniams gana daug dalykų. Tai anglų kalba, technologijos ar istorija. Na, o naujovių šeštokai pastebi begalybę. Štai vienos šeštokės interviu:

Ar jauti pažangą po praėjusių metų? O gal jauti, kad mokaisi blogiau nei pernai?

Kadangi mokslai sunkėjo, tai manau ir mokymosi rezultatai prastėjo.

Kokios pamokos šiemet sekėsi geriausiai?

Šiemet sekėsi lietuvių kalba, istorija, fizinis ugdymas.

Kokius pokyčius pastebėjai mokykloje? Ar tau jie atrodo reikalingi ir kodėl?

Pastebėjau, kad atnaujinti kabinetai, taip pat valgykla ir sporto salė, koridoriuose atsirado daugiau sėdėjimo vietų. Manau, kad pokyčiai labai reikalingi, nes gražina mokyklą ir čia tampa jaukiau bei smagiau.

Septintokai mato pažangą ne visose pamokose. Kai kurie matematikos, kiti – lietuvių kalbos. Paklaustai mokinei puikiai sekasi lietuvių literatūros ir kalbos pamokose, tačiau daug pokyčių mokykloje ji nepastebėjo.

Aštuntokai pažangos nejaučia, o kaip tik jaučia, kad mokosi blogiau. Tačiau yra pamokų, kurios sekasi: chemija, fizika. Taip pat aštuntokai pastebi pokyčius ir mano, kad jie yra visai reikalingi.

Tyrimą apibendrino Meda Kiudytė

Jaunieji Žurnalistai paėmė interviu ir iš mokytojų. Čia yra vienos iš mokytojų atsakymai

į klausimus. **Ar pastebėjote mokinių pažangą? Ar mokiniai mokosi geriau ar prasčiau, palyginus su**

praeitais metais.

Pastebėjau. Ne visi mokiniai mokosi vienodai.

Ar mokiniams reikia daug pagalbos? Ar daug mokinių ateina į konsultacijas?

Taip. Į konsultacijas ateina daug mokinių, tie kurie nori išmokti, ateina.

Kokios naujovės mokykloje jums patinka labiausiai? Kaip manote, kodėl jos reikalingos?

Man patinka projektinė veikla, mokinių užimtumas, tai motyvuoja mokinius.

Interviu užrašė Austėja Aukštuolytė, Evelina Žaldokaitė

JŲ STARTAS – MŪSŲ MOKYKLOJE

Galbūt pastebėjote, kad lietuvių kalbos kabineto duris varsto nauja mokytoja. Ne, tai kol kas ne mokytoja, o praktiką mūsų mokykloje atliekanti Edukologijos studentė

AUŠRA ŠVAIKAUSKAITĖ

Kada mokėtės mūsų mokykloje? Kokiose dar mokyklose teko mokytis?

Kauno Pilėnų progimnazijoje mokiausi prieš šešerius metus. Nors tai buvo gana seniai, dar daug gražių prisiminimų yra išlikę. Vėliau mokiausi Kauno „Rasos“ gimnazijoje ir šiuo metu

studijuojau Vytauto Didžiojo universitete, vis dar nepalikau gimtojo miesto.

Ar didelį pokytį pastebėjote?

Praėjus kuriam laikui, mokyklą matau jau kitomis akimis, mat į ją grįžau ne kaip mokinė, o kaip praktikantė.

Tiesa, to paties tikslo gyvendinti – mokytis, dar labai daug turiu išmokti.

Galbūt neįvardinčiau jokių fizinių mokyklos pokyčių, tačiau anaip tol ne todėl, kad jų nėra – dėl to, jog fizinius pokyčius įsimename prasčiausiai. Giliausiai į atmintį įsirėžia individualūs išgyvenimai.

Galiu tik pridurti, jog mokykla gražiai atsirenavavusi, sklidina smalsių ir žingeidžių mokinių, dėl to gera į ją grįžti.

Kas lėmė mokytojo profesijos pasirinkimą?

Idėja pasirinkti mokytojo profesiją mano galvoje kirbėjo dar mokyklos suole, tačiau galutinį sprendimą priėmiau tik ruošdamasi lietuvių kalbos egzaminui. Pamenu, buvo likusios dvi savaitės iki žinių patikrinimo, jas praleidau

savo kambaryje, apsikrovusi skirtingų autorių biografijomis bei visų egzistuojančių rūšių kontekstais. Daugybė valandų praskriejo tuos lapus sklaidant, tačiau mane ši veikla taip įtraukė, jog laiko tėkmė tarytum įsiurbė mane į savo nepaliaujančią suktis ratą ir dvi savaitės prabėgo taip greitai, kaip dažniausiai nutinka per atostogas. Psichologijos dėstytojas yra pasakęs man labai patikusią frazę: „Gyvenime darykite kaip įmanoma daugiau dalykų, kuriais esate apsėsti“ – tos dvi savaitės man įrodė, jog pasirinkimas akivaizdus.

Papasakokite apie savo mokslus. Ką reikia baigti, norint tapti mokytoja?

Negalėčiau pasakyti, jog mano mokslai pernelyg sudėtingi, ypatingai pakalbėjus su pažįstamais, kurie studijuoja chemiją ar mediciną. Su dauguma jų susimatyti išeina vos kartą per pusę metų, laisvas laikas labai ribotas. Mano atveju taip nėra, laisvo laiko turiu nemažai. Paskaitos dažniausiai įdomios, todėl ir ruoštis joms lengva.

Mokytoju tapti galima dviem būdais. Pats dažniausias, kurį pasirinkau ir aš, yra bakalauro studijos baigus mokyklą. Manosios vadinasi „lietuvių kalbos ir literatūros pedagogika“ ir yra iš karto fokusuotos į pedagogo profesiją. Kitas kelias - gretutinės pedagogikos studijos. Tai reiškia, jog studentas gali studijuoti, tarkime, lietuvių filologiją ar istoriją ir tuo pačiu metu greta studijuoti ir pedagogiką. Tokie studentai, užbaigę gretutines studijas, įgyja pedagogo kvalifikaciją. Žinau, kad mokytojo profesiją galima įgyti tiek VDU, tiek VU universitetuose, kitose įstaigose pasirinkimas ne toks platus, didžioji dalis siūlo tik pradinio ugdymo studijas.

Kas labiausiai žavi mokytojo profesijoje? O kas labiausiai gąsdina?

Labiausiai mane žavi mokytojo galia formuoti asmenybes. Prie jauno žmogaus „lipdymo“ prisideda labai daug veiksnių, tačiau mokytojas dažnai atsiduria šios hierarchijos viršuje. Pati mokykloje turėjau ne vieną mokytoją, kuris tapo sektinu pavyzdžiu, troškau perimti kai kurias vertybes, žinias. Su įtaka kartu koja kojoneina ir atsakomybė, o tai mane šiek tiek gąsdina. Ypatingai stokojant patirties, baisu pasakyti ar pasielgti ne taip, kaip mokiniai gali tikėtis. Baisu sugriauti ryšį, kadangi trapius ryšius sudėtinga atkurti.

Ar mokate vairuoti? Apie kokį automobilį svajoji?

Manau, jog kelias minutes pavažiuoti sugebėčiau, tačiau vairuotojo teisių dar neturiu. Vis atidėliuju šį darbą ir tikiuosi, jog ateinančią vasarą galų gale pavyks prisiversti. Automobiliui didelių reikalavimų neturiu, visgi, jei svarstytume hipotetiškai, norėčiau seno, vos pajudančio, kledaro. Tokie labiausiai patraukia mano akį, nesu modernių formų mėgėja.

Ar visą gyvenimą galvojate skirti mokytojo darbui? Galbūt turite kitų pomėgių?

Manau, jog mokytoja būsiu tol, kol šis darbas man atneš daugiau laimės nei nusivylimo. Taip gali būti ir visą gyvenimą, tačiau gali būti, jog mano susikurtos iliuzijos truks vos kelerius metus. Jei visgi mokytojos darbas man netiks, greičiausiai ieškosiu tokio, kuris sietųsi su kitais mano pomėgiais – knygų skaitymu ar kelionėmis. Kol kas atsarginio varianto neturiu, bet esu tikra, jog jei kažkada tokio prireiks – jis atsiras.

Kokioje mokykloje norėtumėte dirbti?

Norėčiau dirbti gimnazijoje, su jau į suaugusiųjų pasaulį žengiančiais mokiniais. Svarbiausia man mokykloje jauki atmosfera ir bendras noras pasisemti žinių. Taip pat svajoju apie gyvenimą mažame miestelyje, taigi mano svajonių mokykla būtų gamtos apsuptyje, toliau nuo miesto triukšmo.

Ar jaučiatės pasirengusi būti mokytoja?

Šiuo metu visai ne. Turbūt dar daug laiko praeis, kol būsiu užtikrintai pasirengusi. Tiesa, skaitau privalomus kūrinius, kartais pasvarstau, kaip elgčiausi tam tikrose klasės situacijose, po truputį rengiu užduotis savo ateities mokiniams, tačiau manau, jog tikrasis pasirengimas ateina su

patirtimi. Turbūt net pirmąją savo darbo dieną nesijausiu visiškai pasirengusi.

KARJEROS DIENA

Mūsų mokykla balandžio 24 dieną kvietė tėvelius pristatyti ir papasakoti apie savo profesijas.

Mano klasioko Luko mama pristatinėjo vadybininkės pareigas. Ji dirba tarptautinėje metalo apdirbimo įmonėje „Abepa“. Ji bendrauja su klientais, priima užsakymus.

Klasiokės Evelinos mama dirba atvejo vadybininke Kauno miesto poliklinikoje. Jos pareiga yra bendrauti su savo pacientais.

O Medos tėtis dirba su dabartinėmis technologijomis. Jis padeda žmonėms, kai sugenda telefonas ar kompiuteris, o jis jį išardo ir sutaiso. Į klasę Medos tėtis atsinešė išardytas

kompiuterių ir telefonų dalis. Mums buvo įdomu apžiūrėti ir pačiupinėti technologijų dalis. Be to, Medos tėtis yra akmenslydžio treneris ir ledo liejimo specialistas. Jis netgi išliejo ledą „Žalgirio“ arenoje vykusiam Europos dailiojo čiuožimo čempionatui!

Mums ši diena buvo praturtinta žiniomis apie keletą specialybių.

Viktorija Židanavičiūtė

KONCERTAS „BAROKO PAVASARIU UŽAUGINTI“

Balandžio 3–4 dienomis su Kauno Miko Petrausko scenos menų mokyklos solfedžio grupe viešėjau Biržuose. Ten vykusiam baroko epochos koncerte su solfedžio grupe dainavome du kanonus. **Kanonas** – polifoninės muzikos technika, grindžiama nuosekliai išlaikomu pradedančiojo balso imitavimu; šia technika sukurtas muzikos kūrinys. Dažniausiai kanoną sudaro 2–4 balsai. Šio žanro balsai įstoja paeiliui nustatytu atstumu ir intervalu. Kartojama ne tik pradinio balso tema, bet ir visa jo plėtotė.

Visų pirma mes turėjome daug repeticijų. Pasibaigus repeticijoms iki koncerto buvo truputėlį laisvo laiko. Jį daugiausia leidome kambariuose linksmi bendraudami ir šiek tiek paišdykaudami su draugais. Vėliau susiruošėme į Biržų pilį. Joje koncertas ir vyko. Dalyvių susirinko ne vien iš Biržų, bet ir iš kitų Lietuvos

miestų ir miestelių. Vieni grojo klavesinu, kiti fleitomis, dar kiti dainavo.

Kitą dieną nuo pat ryto dalyvavome edukacijoje Biržų pilies muziejuje. Vėliau vykome į Biržų duonos kepyklą. Nusipirkome skanėstų, grįžome į viešbutėlio kambarius, pailsėjome, nuėjome pavalgyti, susirinkome daiktus ir grįžome atgal į Kauną.

Ši kelionė buvo labai smagi!

Austėja Aukštuolytė

LAUKO TENISO VARŽYBOS

Šį pavasarį vyko mūsų teniso klubo varžybos tarp vaikų.

Iš pat pradžių buvo daug jaudulio. Vis galvojau, kaip man seksis. Buvo apėmęs varžybų nerimas, bet sekėsi visai gerai. Teko stipriai pakovoti su kai kuriais varžovais. Keletą kartų pamaniau, kad nebepavyks laimėti mačo. Man labai trūko energijos, vis mąščiau, kad visai nepažaisiu. Tačiau kai pradėjau pirmą raundą, visos jėgos sugrįžo atgal. Sužaidęs prieš visus varžovus, aš susivokiau, kad aš laimėjau ir iškovoju pirmą vietą. Jausmas buvo nepakartojamas. Pirmą kartą jaučiausi toks laimingas ir stiprus.

Linkiu ir jums nepasiduoti jauduliui, pasitikėti savimi ir patirti tokį gerą jausmą.

Ainius Suslavičius

VANDENLENČIŲ SPORTAS (WAKE BOARDING)

Noriu pristatyti jums savo pomėgį. Tai vandenlenčių sportas.

Kaip sako pavadinimas, šiame sporte reikia plaukioti su vandenlente ant vandens, o tave traukia su virve, prikabinantą prie traukimo sistemos.

Tačiau tai nėra taip lengva, kaip skamba.

Norint išmokti visiškai atsistoti, kai kuriems gali užtrukti kelias treniruotes, o kitiems tik kelis plaukimus.

Aš esu plaukiojęs Lietuvoje trijuose parkuose ir viename baseine. Kokiose parkuose esu plaukiojęs? „313 cable park“, „Vanduo Marse“ ir „Wakeup Kaunas“.

Ar patariu plaukioti su vandenlentėmis? Taip, patariu bent išbandyti šį sportą ir jūs tikrai nepasigailėsite.

Domantas Damėnas